

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Resvrrectio Tota Sapit dignitatem, & foecundam habet argumentorum
materiam. Capvt VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

num spectaculum, nudatur corpus verecundum, purissimæ virginis partus, & à foetidissimis lorarijs diuiciberatur ad necem. Instant illi voce, & flagellis, cruore non minus ebrii, quam vino, ad columnam alligant, verberibus contundunt, plagas plagis ingerunt, crebris ictibus locus resonat, ex membrorum laceratione vis sanguinis exsilit, & iam in toto corpore nulla corporis facies, cum innocentis agni ne minima quidem vocula, inter fumos cruciatus audiebatur. Addunt satellites supplicij contumeliam, nam purpura suo sanguine purpuratum corpus induunt, coronam regentibus spinis aculeatam venerando capiti affigunt, Regem salutant, & os Regis percutiunt, ac teterrimam redundantiam coenarum popinam cum sputis afflant speculo Angelorum.

Mox ubi deuentum est in caluatiam, sacri legi accingunt se ad carnificinam, & iam mortuum corpus dirissimo crucis multant supplicio. Clauis configuntur innocentissimæ manus, quæ iniuriam nemini, omnibus pepererant salutem: ferro vinculo constringuntur sanctissimi pedes, miserum me! pro mea, & omnium mortalium salute fortiter asserenda tam crebris itineribus exerciti. Nant in cruore oculi, duo illa quondam bonorum sidera, improborum vero fulmina: silet os purissimum, ex quo mellei depluebant faui, vineta est lingua, quæ silentio ipso paricidarum arguit crudelitatem. Ad hunc aspectum exhorruit cælum, & atra veste suum eluxit conditore, princeps siderum se repentinis tenebris obduxit, & tantum scelus erubuit, fremuerunt Angeli, cælestis illachrymauit Pater, ipsi y lularunt inferi.

Sed hæc (inquit) omnia sunt humilitatis, quantam habere possunt in dicendo maiestatem? Erras, omnino erras, magnum est, & sanctum, & Deo dignum spectaculum in excorporis lacerationes sibi hærens animus, inter procellas tormentorum mens quieta, inter atrocissima seuientium inimicorum odia, & supplicia profusa charitas, qua Christus in extremo etiam vitæ spiritu quicquid habuit vocis, virium, & sanguinis apud Patrem pro carnificum salute deprecatus impendit. Certe de Iobi patientia Tertullianus exclamauit.

Quale in illo viro feretrum Deus de Diabolo extruxit, quale vexillum de inimico gloriæ suæ extulit, cum inuadendam viceris

sui redundatiam magna æquanimitate distingeret, cum erumpentes inde bestiolas in eodẽm specus, & pastus foraminose carnis ludendo reuocaret.

Vides Iobum magnæ, & illustri pompæ ferculum Deo, & Angelis spectatori bus progressi, sed quem Iobum non iam apud suos nominatum, non autoritate grauem, non affluentem diuitiarum copia, non numero seruitio stipatum, non vestis nitore fulgentem, non præclarissima gloria circumfutum, sed Iobum nudum, & orbem, irrisum, Iobum in sterquilinio, viceratum, fetidum, purulentum, hunc inquam Iobum vides, in quo scilicet, tanquam in turri aenea triumphorum cælestium vexilla desiguntur? Quantam igitur putas Christi fuisse maiestatem? quantam in aeterni parentis sinum refusam esse gloriam, cum is inter crudelem inimicorum petulantiam despectus, vexatus, sputis illitus, vincus funibus, cæsus flagellis, spinis laceratus, in cruce demum atrocissima lanterna deformatus extremum spiritum pro hominum salute tam constantè, tam pie, tam feliciter effudit.

Non mihi quidem crux videtur patibulum ignominie, sed iniuria perfuncti periculi, prædicatio amplissimi beneficii, testimonium præteriti temporis, trophæum fortitudinis, ara gloriæ, theatrum amoris,ignum vere magnum, quod ubi tanti cruoris purpurea fuit delibatum, nunc inter augustorum demarum margaritas purius fulget quàm Luna inter micantium oculos siderum, & in apicibus regum triumphat, quod fusciferorum pedibus fuit antea subiectum. Ingens profecto hic liber, ex quo magnorum voluminum series, & infinitum argumentorum exiit affluentia.

RESURRECTIO TOTA SAPIT dignitatem, & fecundam habet argumentorum materiam.

CAPVT VII.

Quid deinde? At illi feroces animi non dum morte, cruciati, cruce satiati, etiam bellum gerunt in mortuum, & attentissime quidem obseruant omnia, ne quis corpus è tumultu surripiat.

Carnificum crudelitas.

Christi contumelia à satellitibus facta.

Compassio Christo cum asserendo sui.

Inus in morte Christi.

Tertull. de patientia. 13. Patientia Iob.

Iobus.

Christi harum partium.

Crucis maiestas.

Cruis purius lucet quam Luna.

Crudelitas nona.

Christi resurgens triumpho

Redit tamen illa mens, redit victrix, glorie suae splendore quasi purissimis vestibus amicta innumeris Angelorum beatorumque civium choris septa, quorum alij (opinor) triumphos canunt victori, alij gaudio tripudiant, alij palmas, & lauros praeferrunt, alij iucundissimam caelestium florum messem plenibus manibus inspergant. Interim anima subtiliter influit in corpus, quod in morte reliquerat, sui que pene simillimum facit: Na lapidem statim permeavit, nec eius subtilitati marmoris soliditas resistit. Et ubi iam oris pallores? ubi illita sputorum foeditas? ubi concretus sanguis? ubi spinarum vestigia, ubi iuvenes humeri? ubi manantes eruoris rivus? ubi flagellis artus concisi? Tam breui momento tanta ignominiae fuligo deterfa est, & glorie fulgor occupavit omnia. Et nunc quidem frons serena, nunc illustres oculi, nunc ad gratiam rubescens genae, nunc os purpureum, nunc collucet, & vibrat auro caelaries; ad summum totus est quasi sol prorumpens e nube.

Christo ad mirabilis pulchritudo restituta.

Gregorius Nyss. orat.

hda resurr

Ωπερ κατὰ τὸ πρὸ κείων τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν θεῶμα, ἐν φῶς περιεστράφη, τὸ τὰς ὄψεις ἐκ μυρίων λαμπρῶν ἐραυγῶμενον, οὕτω πάσα ἡ τῷ χριστῷ εὐλογία κατ' ἀνάστασιν λαμπρῶσα, τὸ τοῖς ἡμῖν τὸ μέγα φῶς ἀπεργάζεται.

Non aliter quam in spectaculo nobis aliquo proposito lumen vnum ex innumeris facibus constatum perfringeret aciem oculorum, omnis Christi benedictio in resurrectionis fulgens gratia: magnum animis nostris splendorem immitit.

Ascensio typus est gloria, & nostra pignus fidei.

CAPVT VIII.

Postea deinde triumphos ex hac victoria consequutos, & videbis non quidem quadrigis albis per laureatas militum cohortes volantem, sed lucida aube circumfusum, penetrantem in illas aeternis sideribus illuminatas domos, suae gloriae iam diu destinatas. Quae gradientis maiestas, quae oculorum fulgura, quis vultus splendor, quae lux ex to-

Christo ascendit

to corpore defluit? Mirantur illibati stellarum quid faciat ignes, obstupescit luna, sol ipse moderator caelestium siderum, fons, & dispensator luminis, suas tenebras cum tanti luminis fulgore comparatas ingenue fateretur, caeli deinde omnes sanctissimo horrore perfulsi, certatim sibi tam sancti, tam augustum, tam diuini, hominibusque salutare sidus, omnibus votis desiderant: verum maius est quam ut istis sedibus detineatur, longius ut apparet progreditur, & recta inuolat in aeterni Patris sinum. Aperiuntur ille tot saeculis clausae fores, & caelestis triumphator ingreditur. Quanta quam velox! quam stupenda caelestium militum acies occurrit intranti! qui vultus! quae lumina! qui apparatus! qui flores! quae suffimenta! qui venientium, hinc, & inde beatarum mentium concursus! quae colloquia! quis amor! quae vniuersorum laetitia! Qui Patris aeterni, & filij complexus, quam sancta! quam suavis! quam fidelis confociatio! hoc ne Angeli quidem possunt dicere.

Ascendit in caelum, ad Patrem scilicet fructu. D. Ambrosium carnis praefertens, in discipulis iusticiae semina de na derelinquens, Dominum euntem ad caelos ratione non praecedit sed comitatur gloriosa captiuitas: festiuit non ante vehiculum ducitur, sed ipsa euihit ad Penitentiae uatorem: Quodam enim ministerio dum filius Dei filium hominis sustollit ad caelum ipsa captiuitas portatur, & portat.

Panegyricorum sacrorum magnam, & uerberem esse materiam in sanctissimae Virgine Maria Dei Matre.

CAPVT IX.

Quod si panegyricorum etiam flores cogitas, & volucris, atque incitata luxuria ut cupit in mulierum laudes oratio. Noli, quae so noli apud Hocrarem Helenam querere illam Martis, & Veneris luctuosam facem, in quam venalis linguae myrocheria, laiciuientis ingenij diuitias sophista pictior effudit.

In promptu est quam laudes, & quae tibi laudationis praemium reddat cum seniore, Puella toties mundi iam prope deposita, & in aeternis sordibus ingemiscens precibus, ac votis

Oratio uolucris. Helena fac Martis & Veneris.

Maria uirgenium aduentu expectantem votis